

הַמֶּאֱמֵר הַשָּׁבוּעִי

דאָס אַנכִי נותן לפניכם
לקוטי תורה

שבוע פרשת דאָס

בע"ה

שבוע טוב לכל החברים!

עוד רגע כבר נגמר בין הזמנים, ואנחנו נפגשים סביב מאמר יפיפה של האדמו"ר
הזקן על פרשת ראה.

מתוך התבוננות נפלאה במבנה האותיות של שם ה' המפורש, ובהנחה ש"שמנו
קראת בשמך" - מבאר האדמו"ר הזקן דרך מלאה ועוצמתית בעבודת ה'
הכוללת בתוכה מגוון של שימושים שונים בשכל שה' נתן לנו, שמתוכם יתעורר
גם ליבנו לעבודתו ית"ש.

בהמשך הוא נוגע בהבדל בין הקשר המתקן של השכל והלב, שיתקן בשלימות
לעתיד לבוא, לבין ההתמודדות עם המצב השבור שאנו נמצאים בו היום.

בקיצור, מאמר נפלא שמרים רף גבוה...

נתראה בזמן אלול,

החברים.

נ.ב.

תודתנו נתונה לאתר 'גל-עיני' על האישור לשימוש בתרשים
המופיע במושג השבועי (דפדפו לשם! מומלץ!)

ראה אנכי נותן לפניכם רבי שניאור זלמן מליאדי – לקוטי תורה

מבואר

כל יהודי הוא שם הוי"ה מהלך!!!

א. ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה את הברכה וגו'.
הנה אמרו רבותינו ז"ל כל מקום שנאמר היום הוא נצחי ולעולם
גם היום הזה, ולהבין זה בכאן וגם מלת לפניכם דהוי ליה לומר
לכם.

פרשת ראה פותחת בפסוק "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה" –
כשקוראים את הפסוק הזה צריכים לשים לב לשני עניינים. קודם כל חשוב לדעת
באופן כללי וגם כאן, שכשהתורה אומרת "היום" הכוונה היא ש'הסיפור' של
הפסוק לא נגמר בשעת המאורע אלא ממשיך עד היום אצל כל אחד ואחד מאתנו
(כפי שנראה), ודבר נוסף שצריך להתבונן בו הוא מדוע התורה כותבת "לפניכם"
ולא בצורה ברורה ונכונה יותר – לכם.

אל תהיה חיצוני!!!

אך העניין כי הנה יש בכל אחד ואחד מישראל בחינת פנימיות
ובחינת חיצוניות, והנה כתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם כי בשעת
קבלת התורה נמשך לכל אחד ואחד מישראל בחינת הוי' בבחינת
פנים שלהם בכל ניצוץ נשמותיהם וזהו ענין קבלת הדבור אנכי
ה' אלקיך פי' שיהיה בחינת שם הוי' מאיר ומתגלה בך כל כך עד
שיהא נקרא על שמך להיות אלהיך אלהים שלך.

בכדי להבין מדוע התורה משתמשת במילה "לפניכם" חשוב להקדים ולומר
שבכל יהודי ללא יוצא מן הכלל יש חיצוניות ופנימיות. כלומר, בנשמה שלנו יש

את הרובד החיצוני והגלוי יותר, וישנו רובד נוסף עמוק יותר שנוגע בנו יותר וממילא גם יותר פנימי ומכוסה אצלנו.

במעמד מתן תורה מתואר שהשם דיבר אתנו 'פנים בפנים' והכוונה היא שבמתן תורה נמשכה לכל אחד ואחד מאתנו הארה משם הוי"ה שהתלבשה בפנימיות נשמתנו בצורה ששם הוי"ה מתגלה על ידה (כמו שיתבאר בהמשך), ועל כן הדיבור הראשון במתן תורה פותח ב"אנכי הוי"ה אלוקיך" שבמתן תורה שם הוי"ה נמשך אלינו עד כדי כך שהוא מכונה על שמינו - אלוקיך.

מי היה איתן האזרחי?

וביאור ענין זה איך יש בחינת שם הוי"ה בכל אחד ואחד, הנה אמרו רבותינו ז"ל אפילו רשעים מלאים חרשות שנופלים להם הרהורי תשובה מחמת שאינו רוצה להיות נפרד מהקב"ה והוא בלי טעם ודעת מפני כי בחינה זו היא באה מבחינת חכמה שהיא בחינת ביטול אליו יתברך שלמעלה מן ההשכלה והדעת המושג ונקרא בחינת משכיל על דבר וכתוב משכיל לאיתן אזרחי פירוש משכיל להיות איתן מלשון חיזוק כמו איתן מושבך כי בחינה זו היא בחינה חזקה שנתחזק בכל אחד ואחד מישראל מאד בבחינת קשה עורף כמו שכתוב כי עם קשה עורף הוא וסלחת וגו' כמו שכתוב במקום אחר לפי שהוא רצון פשוט בלי שום טעם ושכל מושג. וגם אותיות איתן משמשות לעתיד לבא (שהן באין בראש התיבה להורות על שימוש הפעולה להבא אפע"ל יפע"ל תפע"ל נפע"ל) כי לעתיד לבא יהיה בחינת חכמה בחינת ביטול הנ"ל בהתגלות בכל אחד ואחד מישראל, מה שאין כן עכשיו הרוח שטות מכסהו שדומה בעיניו שעודנו ביהדותו וזהו האזרחי מלשון אזרח הארץ שיש בכל אחד ואחד בחינה זו מאז מעולם כי ישראל עלו במחשבה במקורא דכולא, ובחינה זו היא בחינת יו"ד של שם הוי"ה ברוך הוא.

הכל טוב ויפה, שמחנו מאוד לשמוע ששם הוי"ה מאיר ומתגלה בנשמה שלנו, אך מה זה ה'קודים' האלו? איפה זה פוגש אותנו בפועל?

בשביל להבין את הנקודה הזו נפרק את שם הוי"ה לארבעת אותיותיו ונתבונן בכל אות בנפרד היכן אנו נפגשים בה בעבודת השם שלנו.

האות הראשונה של שם הוי"ה היא האות י' שמסמלת את עצם נקודת החכמה (לפני שהבינה מרחיבה אותה לכל כיוון). הסיבה לכך שאצל יהודים

שרחוקים מה' מתעוררים מפעם לפעם הרהורי תשובה וחרטה שמזכירים להם שהם אינם רוצים להיפרד מה' חס וחלילה, שזהו דבר שאינו מובן בשכל – למה שמשום מקום ינחתו עליהם הרהורים כאלו בלי שעוררו אותם להתבונן בנקודה זו? **אלא** הנקודה היא שבכל יהודי מאירה בתוכו נקודת החכמה שעניינה היא ביטול גמור לה' שביטול זה איננו נובע ממקום שכלי ומתוך הגיון אלא הוא מגיע מנקודה גבוהה יותר שנמצאת עמוק בתוכו!

ביטול זה הקיים בעצם נקודת החכמה נקרא גם "**משכיל** על דבר" דהיינו 'כוח המשכיל' – המקום בו החכמה אינה גלויה עדיין אלא נמצאת רק בכח ולא בפועל, לכן הביטול הזה הוא למעלה מהשכל. דוד המלך רמז לכך בתהילים כשכתב "משכיל לאיתן האזרחי" ש'כח המשכיל' הקיים בכל יהודי הוא בתוקף גדול ('איתן' הוא לשון חוזק) משום שהוא מגיע מרצון שאינו שכלי אלא ממקום עצמי בנפש [זוהי גם הכוונה בפסוק "כי עם קשה עורף הוא וסלחת.."] שמכוח ה"קשה עורף" שבו – העקשנות והתוקף שלמעלה מהשכל – נקודת הביטול שבו – תסלח לו].

בנוסף במילה **איתן** מרומז ש'כח המשכיל' לעתיד לבוא יהיה גלוי ויאיר בתוקף אצל כל יהודי ויהודי [כי אותיות אית"ן כשהן באות בראש התיבה משמעותן היא פעולה בעתיד – אפעל, יפעיל, תפעל, נפעל]. שלא כמו היום שנקודת הביטול מסתתרת תחת רוח שטות שמאפשרת לנו לחשוב שגם אם נעשה עבירות נישאר קשורים לה'. ולכן נקראת בחינה זו "האזרחי" – מלשון 'אזרח הארץ' שקיים מאז ומעולם כך גם בחינה זו קיימת מאז ומעולם בכל יהודי ויהודי אלא שלא תמיד היא גלויה – וזוהי האות י' שבנפש שלנו.

ובחינת ה"א עילאה היא בחינת בינה רחובות הנהר שיש לה אורך ורוחב כו' דהיינו ענין התבוננות בגדולת ה' כל חד לפום שיעורא דיליה איך הוא בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד וכולא קמיה כלא חשיב ממש.

לאחר האות י' משם הוי"ה מגיעה האות ה'. האות ה' היא באותה צורה של האות י' רק שהיא בצורה של הרחבה והתפשטות לאורך ולרוחב. ההתפשטות מסמלת את כח הבינה שבנפש שלנו שעניינו לקחת את נקודת הביטול ולהרחיב אותה ולהתבונן בה בצורה שתיכנס ותשכנע גם את השכל שה' הוא המציאות היחידה וראוי להתבטל אך ורק אליו, ולהבנה הזו מגיעים על ידי שמתבוננים עוד ועוד בגדולתו של ה' יתברך.

אסור שהחברים ייפרדו!

וב' בחינת אלו צריכין להיות תמיד אצל האדם בעבודת ה' בלי פירוד כי על ב' בחינות אלו איתא בזהר שהן תרין ריעין דלא מתפרשין לכן צריך להיות גם באדם כך דהיינו להתבונן ולהעמיק

שכלו ובינתו באורך ורוחב כפי אשר יד שכלו ורוח בינתו מגעת וליבטל אליו ולדבקה בו במסירת נפש ממש בבחינת חכמה שלמעלה מטעם ודעת המושג שאם לא יהיה לו בחינת ביטול הנ"ל אזי אפילו אם יתבונן בגדולת ה' בהרחבה כפי כחו ויוליד מזה אהבה ויראה לא יהיה להם קיום אמיתי ויפול ממדרגתו ח"ו, כי החכמה תחיה בעליה פירוש בעליה דתרגום בעל מרא ורבון דהיינו אפילו מה שיש לו בחינת ממשלה על הארה מבחינה זו כי ההתבוננות בגדולת ה' בהרחבה ובעומק יש לה מעלה יתירה על בחינת ביטול שמבחינת חכמה הנ"ל, לפי שאין מחשבה תפיסא ביה כי אם הארה כל שהוא מבחינת חכמה אבל ההתבוננות הרי המחשבה תפיסא בכולא ואף על פי כן הנה החכמה תחיה ונקרא נקודה בהיכליה שהנקודה מחיה את ההיכל שאם אין נקודה אין ההיכל משמש כלום וגם אם יהיה לו בחינת נקודה זו אם אין היכל אינו כלום ולפיכך צריך להיות שתיהן כאחד והם תרין ריעין דלא מתפרשין למטה כמו למעלה:

על שתי הבחינות של אותיות י"ו-ה' שמסמלות את נקודת החכמה והבינה שבנו נאמר בזוהר הקדוש שהן "תרין רעין דלא מתפרשין" [שני רעים שלא נפרדים], כלומר, שכל אחד חייב שיהיה אצלו חיבור תמידי בין הביטול המוחלט שמגיע ממקום על-שכלי (שהוא עניין עצם נקודת החכמה כפי שראינו) לבין ההתבוננות השכלית שבבינה.

הסיבה לכך שכל אחד מאתנו מוכרח שיהיו בו את שתי הבחינות האלו יחד היא משום שאם לא תהיה באדם נקודת הביטול שלמעלה מטעם ודעת - אז גם אם הוא יתבונן בכל כוחו בצורה פנימית ואמיתית בגדולתו של ה' עד שהתבוננות זו תעורר בו אהבה לה' ויראה ממנו - זה לא יחזיק מעמד לאורך זמן ומהר מאוד האהבה והיראה ייעלמו לו, כי ההתבוננות בגדולת ה' צריכה להגיע מתוך ביטול אמיתי ומוחלט שאינו מגיע מהבנה שכלית.

על הצורך בשתי בחינות אלו נאמר "כי החכמה תחיה בעליה" - 'בעליה' היינו הבינה, משום שהתרגום בארמית של המילה 'בעל' הוא 'מרא' ו'ריבון' שזה מרמז על העניין של הבינה כי ההתבוננות מגיעה בצורה של תפיסה ושליטה במחשבה (מה שאין כן נקודת החכמה שלא נתפסת בשכל). על פי זה המסר של הפסוק הוא ש"החכמה (נקודת הביטול) תחיה בעליה" (עניין הבינה), שאף על פי שישנה מעלה לבינה על גבי החכמה בכך שהבינה מגיעה בצורה של תפיסה והשגה, בכל זאת היא זקוקה לחכמה שתחיה ותקיים אותה.

החכמה והבינה כשהן יחדיו נקראות 'נקודה בהיכליה' כי הבינה משמשת כהיכל שמגדיל ומרחיב את נקודת החכמה (על ידי שמתבונן בהשגה והבנה), ואם הנקודה לא קיימת אז ההיכל לא משמש לכלום כביכול (כי לבינה בלי נקודת הביטול אין קיום). ומצד שני אם ההיכל לא קיים אז גם הנקודה לא פועלת (שבכדי שהביטול ישפיע עלינו ויפעל הוא צריך להתלבש בהשגה והבנה).

השחייה בנחל איתן מעוררת את הלב

ב. ובחינת וא"ו של שם הוי' הוא בחינת נחל איתן שמבחינת איתן הנ"ל יורד בחינת נחל בחינת המשכה למטה למקום מדות שבלב שנחלקין לשש בחינות והוא בחינת וא"ו להפכם לקדושה ואחר כך לבחינת ה' אחרונה בחינת מחשבה דבור ומעשה שהם כנגד ג' קוין שבה' אחרונה והוא בחינת תורה שבע"פ מלכות פה קרינן לה וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה.

האות השלישית בשם הוי"ה היא האות ו' שעניינה הוא המשכה מלמעלה למטה (כפי שהיא נראית), ונקראת "נחל איתן" שכזרימת הנחל היא גם כן מבטאת המשכה מהבחינה שנקראת "איתן" (לעיל - 'כח המשכיל', נקודת החכמה, אות י') - למידות ששוכנות בלב (ו' מרמז גם לששת המידות שבלב - חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד ויסוד). אם ההתבוננות וההשגה בגדלות ה' נעשית בצורה אמיתית ונכונה היא משפיעה גם כן על המידות שבלב.

מהאות ו' נמשכת גם האות ה' האחרונה שמבטאת את כלי המעשה - מחשבה, דיבור ומעשה. (צורת האות ה' מרמזת על כך בשלושת הקווים ממנה היא עשויה) והעניין הוא שכאשר ההתבוננות בשכל פועלת עד כדי שהעניין יהיה מורגש בליבו ממילא גם המחשבה - דיבור - מעשה שלו הופכים למתוקנים יותר.

האות ה' האחרונה נקראת בתורת הקבלה מלכות, וגם התורה שבעל פה נקראת מלכות. יוצא לנו מכך רמז יפה שעל התורה שבע"פ נאמר גדול תלמוד שמביא לידי מעשה - שזהו עניינה של מידת המלכות שבאדם.

וענין בחינת אלו הנרמזים בשם הוי' הוא ענין קבלת התורה בדבור אנכי הוי' אלהיך וזהו שאמרו רבותינו ז"ל גבי עובר בבטן אמו נר דלוק על ראשו ומלמדין אותו כל התורה כולה. נר דלוק הוא בחינת יו"ד שבשם הוי' ומלמדין אותו כל התורה הוא בחינת ה"א אחרונה שבשם לומר לך שכל העניין מבחינות אלו שבשם הוי"ה מיו"ד עד ה"א אחרונה מלמדין אותו כדי להיות לו אחר לידתו וצאתו לאוויר העולם יותר בנקל תפיסת וקליטת הבחינות האלו במוחו ולבו ולצאת מהעלם אל הגילוי:

לאחר שהבנו מהן ארבעת הבחינות של שם הוי"ה ניתן להבין מה זה אומר שבמתן תורה בדיבור "אנוכי הוי"ה אלוקיך" נתלבש והאיר בתוך כל אחד ואחד מאתנו שם הוי"ה.

הגמרא אומרת על העובר בזמן שהוא במעי אמו- "נר דלוק על ראשו ומלמדין אותו כל התורה כולה". הכוונה בזה היא שכבר בלידת ויציאת הולד לאוויר העולם מאיר ומתגלה בו שם הוי"ה- 'הנר הדלוק' מרמז על האות י' [על פי פרק י"ט בתנאי ששם נתבאר שהחכמה שבנפש נמשלה לנר דלוק שכל הזמן מקפץ כלפי מעלה, וכך גם עניין החכמה שבנפש שרוצה אך ורק להתבטל ולהכלל באור אין סוף] 'ומלמדין אותו כל התורה' זהו עניין ה' האחרונה (כפי שראינו)- שכל שם הוי"ה מהאות י' ועד האות ה' מלמדין אותו במעי אמו כדי שלאחר שיצא לעולם החומרי והגשמי כבר יהיה מורגל בבחינות אלו ויצליח בקלות יותר לגלות אותן במוחו ובליבו, עד שבסופו של דבר יצליח לגלות את ה' בתוך ההעלם של העולם הזה.

לאן נעלם החצי השני של השם?!

ג. אך אמרו רבותינו ז"ל שבזמן הגלות אין השם שלם כו' והיינו שאותיות ו"ה הם מפורדים מאותיות י"ה. והעניין בעבודת ה' הוא שאף על פי שמתבונן ומעמיק בגדולת ה' ומעמיק דעתו בבחינת בטול אליו יתברך בבחינה שלמעלה מהדעת עם כל זה אינן פועלים להיות נמשך בלב להפך המדות אהבה ויראה בהתגלות הלב ברשפי אש ותשוקה לה' לבדו והיינו בסיבת הגלות שמלוכש בתאוות ועניינים גשמיים ועל זה נאמר ומלתם את ערלת לבבכם וגו'.

לכאורה משהו לא ברור בכל הסיפור הזה! אם בתוך כל אחד ואחד מאתנו מאיר ומתגלה שם הוי"ה במוח בלב ובמעשים, איך בכל זאת אנחנו כל כך מגושמים וחיים את התאוות שלנו???

התשובה לכך נעוצה בהבנת המדרש שבזמן הגלות אין השם שלם. הכוונה בזה היא שבזמן הגלות שם הוי"ה אינו מחובר אלא הוא מחולק, כביכול, ל-י"ה ו-ו"ה. כלומר, אף על פי שאנו מתבוננים בצורה אמיתית ובעומק, ועל אף שההתבוננות הזו מגיעה מתוך נקודת הביטול המוחלט לה' בכל זאת לא נולדות בנו אהבת ה' ויראת ה' אמיתיות ולא מתעוררת בנו התשוקה לה'. אם נדבר במילים 'שלנו' אנחנו קצת כמו רובוטים שעל אף שאנו מגיעים להבנה והשגה בגדולת ה' אנחנו לא מתפעלים מזה, ולא משתנים בפועל.

הסיבה שאנחנו לא מתפעלים מההתבוננות היא כי בגלות אנחנו שקועים כל כך בתאוות חומריות וגשמיות שהופכות אותנו לאנשים מגושמים שגם כאשר אנו מבינים עניין רוחני מסוים, הוא לא באמת מעניין אותנו!

בשביל שנתחיל להתעניין בעניינים של גדולת ה' וכדו' בצורה שהדברים ייגעו בלבנו וישפיעו עלינו צריך שיתקיים בנו "ומלתם את ערלת לבבכם" (כפי שנראה בהמשך).

תגיד אחי, אתה מהול?

וביאור העניין כי הנה כתיב ומל ה' אלוקיך את לבבך, וצריך להבין דמשמע שבחינת מילה זו יהיה מאת ה' לבדו והרי נאמר ומלתם וגו' אך העניין כי בחינת הערלה החופפת על הלב דהיינו בחינת תאוות ועניינים גשמיים המונעים ומפסיקים בין שם י"ה לו"ה שלא יהיה התגלות האהבה אין הדבר תלוי אלא בתשובה כאמור עונותיכם מבדילים וגו' וכתיב "ונרגן מפריד אלוף" כו' אך בעניין התגלות עצמיות האהבה יש ב' בחינות בחינת חיצוניות הלב ובחינת פנימיות נקודת הלב דהיינו שיתגלה אהבתו כל כך עד שתהיה בחינת ביטול לגמרי ולא יהיה הרגש האהבה מפני שהיא נקודה עצמיות מעומקא דליבא כמו שכתוב במקום אחר המשל מענין אדם אם נוגע אל תוך פנימיות נקודת לבו שלו מעצמותו ומהותו ושכל חייו תלויין בזה, וזו הבחינה היא מבחינת נחל איתן המשמשות לעתיד שלעתיד לבא כתיב אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו' והביאך וגו' והיטבך והרכך מאבותיך שתהיה בעילוי אחר עילוי במדרגה גבוה מאד אפי' יותר מהאבות כמו שכתוב כי הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד ירום מאברהם וכו' ואז כתיב ומל ה' אלהיך את לבבך ערלת לבבך לא כתיב אלא לבבך דהיינו שכל בחינת חיצוניות הלב ימול לצאת מן ההעלם אל הגילוי בחינת פנימיות נקודת הלב הנ"ל.

בכדי שעניינים אלוקיים ורוחניים ייגעו בנו ויפעלו בתוכנו שינוי ממשי – אנו צריכים דבר ראשון למול את ערלת הלב שלנו.

אם נתבונן בתורה לגבי ערלת הלב נראה שישנם שתי התייחסויות שלכאורה קצת סותרות. בפרשת עקב ה' מצווה אותנו למול את ערלת ליבנו – "ומלתם את ערלת לבבכם" ואילו בפרשת ניצבים כתוב "ומל ה' אלוקיך את לבבך", משהו פה קצת לא ברור, מיהו המוהל – אנחנו או ה'?

בציווי שה' מצווה אותנו כתוב – "ערלת לבבכם". הכוונה היא לערלה שמחפה על הלב (וכדוגמת הערלה המחפה על הברית) שהן התאוות ושאר עניינים הגשמיים שמונעים מהלב להתפעל מאלוקות. על זה ציווה אותנו ה' שנמול את הערלה

הזו- ומילה זו נעשית על ידי תשובה מעומק הלב. על העוונות נאמר "כי אם עוונותיכם היו מבדילים" (וזהו מה שכתוב במשלי- "ונרגן מפריד אלוף" שפירש על כך רש"י שריגונו ותרעומתו מפרידים ממנו אלופו של עולם), וממילא כשמתחרטים וחוזרים בתשובה על העוונות אז אין דבר שמפריד בינינו לה' יתברך!

אך המילה המדוברת שנעשית על ידי התשובה אינה מספיקה אלא לגלות את חיצוניות הלב בלבד, אמנם בכדי לחשוף את **נקודת פנימיות הלב** - שהיא גילוי אהבה בצורה כל כך חזקה ואמיתית עד כדי כך שהאהבה הזו מביאה לידי ביטול מוחלט לה' שאפילו אינו מרגיש רגש של אהבה (כלומר, האהבה הזו מביאה אותו למצב שהוא פשוט לא מרגיש את המציאות שלו וממילא גם לא שום רגש של אהבה¹). החשיפה של מקום זה בלב נעשית על ידי שה' בעצמו מל אותנו, והיינו שה' מל את הבחינה הנקראת חיצוניות הלב שהיא חשובה כערלה לגבי פנימיות הלב. לכן על מילה זו כתוב "ומל.. את לבבך" ולא כתוב את ערלת לבבך... המילה שה' ימול אותנו עתידה להיעשות לעתיד לבוא, שעל זמן זה נאמר "והיטבך והרבך מאבותיך" והיינו שעל ידי שה' ימול אותנו ותיחשף נקודת פנימיות לבבנו נתעלה למקום גבוה אף ממדרגת האבות הקדושים!!!

הפתרון הסופי!

ד. וזהו שאנו מתפללים יהא שמיא רבא מברך לעלם ולעלמי
עלמיא יתברך כי בזמן הגלות אין השם שלם כו' ולזאת אנו
אומרים יהי שם י"ה רבא שיגדל בחינת שם י"ה דהיינו
ההתבוננות בגדולת השם והביטול אליו יתברך עד שיהיה יתברך
בחינת ברכה והמשכה למקום המידות להפכם לקדושה מעומק
נקודת פנימיות הלב וכידוע, וכמו שכתוב במקום אחר ענין
ההפרש שבין ברכה להודאה כי ברכה הוא בחינת ראייה בחינת
ביטול הנ"ל ואח"כ יתפשט יותר לעלם דהיינו העלם אחד ולעלמי
העלם ב' עלמיא העלם ג' דהיינו בחינת ג' לבושים מחשבה דבור
ומעשה שאפילו בבחינת מעשה שהוא העלם ולבוש השלישי
החיצון מכולם יאיר שם י"ה שיהיו כולם לה' לבדו ובטלים אליו
דהיינו ע"י מחשבות ודבורי התורה ומעשה המצות.

בזמן הגלות (שהשם חסר וישנו ניתוק בין המוח ללב) לא נשאר לנו אלא להתפלל לה' שיהא שם י"ה רבא בבחינת **מבורך**, כלומר ששם י"ה שמבטא את ההתבוננות במוח יתפשט ויגדל עד שהוא לא יישאר 'תקוע' במוח אלא ירד

¹ וכמו המשל שמביא לכך האדמו"ר הזקן באגרת הקודש שהרגשה זו היא כאדם שעובר עליו איזה עניין שכל חייו תלויים בו, אז בסיטואציה הזו הוא אינו חווה את עצמו כלל ולפעמים גם לא ישלוט במעשיו ודיבורו.

למידות וללב לסחוף אותן ומשוך אותן גם כן אל הקדושה שזה בעצם "מבורך" (מלשון המברך את האילנות הכתוב במשנה – שהוא מוציא מהאילן הישן אילן חדש), וכמו שידוע שברכה היא מקבילה לבחינת ראייה משום שבשתי בחינות אלו הדבר נהפך לנוכח לנגדנו.

לאחר שההשגה במוח יורדת ומשפיעה על המידות והלב בבחינת "מבורך" היא ממשיכה ומגיעה לבחינת "לעלם ולעלמי עלמא" כלומר, ההשגה והחיבור להתבוננות בגדלות ה' יורדת ומשפיעה גם על שלושת כלי המעשה [מחשבה – דיבור – מעשה] שהם כביכול הכי מעלימים ומסתירים על אחדות ה' משום שהם נותנים תחושה של נפרדות ועצמאיות, ועל ידי שההשגה מחלחלת עד אליהם אז גם במעשים בפועל מתגלה שבאמת המציאות כולה בטלה אך ורק לה' [והיינו על ידי המצוות ולימוד התורה בפועל].

מראש מקדם ומה שביניהם –

כי הנה מראש מקדם נסוכה סוף מעשה במחשבה תחילה פירוש מראש היינו מראשית כל השתלשלות העולמות ומקדם היינו קודם למראש שהוא יתברך אינו בגדר עלמין כלל ואתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר כו' בלי שום שינוי כמו שכתוב אני ה' לא שניתי וגו' כי הוא למעלה מבחינת עולמות מבחינת ממלא ומבחינת סובב כל עלמין כי ממלא וסובב שייך לומר בגדר ובחינת עולמות אבל במהותו ועצמותו לא שייך לומר לא בחינת ממלא ולא בחינת סובב ועל זה אמרו רבותינו ז"ל מה לפנינו מה לאחר כו'.

רגע לפני שאנו חוזרים למבט הפנימי על הפסוק "ראה אנכי נותן לפניכם היום..." נתבונן בשורה מהפיוט המוכר 'לכה דודי'.

"מראש מקדם נסוכה סוף מעשה במחשבה תחילה" המילה 'מראש' רומזת לחיות הנמשכת מראשית ההשתלשלות ועד לבריאת העולמות בפועל, והמילה **מקדם** מדברת על דרגה קודמת ל'מראש'. כלומר, מקדם הוא המקום שקדם לסדר ההשתלשלות ובריאת העולמות, שהיא ההסתכלות האמתית בה לקב"ה אין שום ערך ושאיכות לעולמות (ואפילו לא בדרגות העליונות של תחילת ההשתלשלות), משום שעל מהותו ועצמותו לא שייך לומר שום הגדרה ששייכת לעולמות – לא שהוא מחייה אותם בצורה פנימית (ממלא כל עלמין) ולא בצורה מקיפה (סובב כל עלמין) כי דרגות אלו מדברות על הקב"ה כפי שהוא צמצם את עצמו להתייחס לעולמות.

על הדרגה הנקראת 'מקדם' נאמר במשנה בחגיגה – "כל המסתכל בארבעה דברים, ראוי לו כאילו לא בא לעולם, מה למעלה, מה למטה, מה לפניו ומה

לאחור” שהכוונה היא למהותו ועצמותו יתברך שהעולם לא תופס אצלו שום מקום והוא קדם לעולם בדיוק כמו שהוא יהיה לאחר העולם [שזהו עניין “מה לפניך ומה לאחור”].

והנה בחינה זו ירדה ונשתלשלה ונתלבשה במעשה המצות אשר לזאת גם במעשה המצות יש בחינת ביטול הנ”ל וצריך בעסק התורה והמצות שתכלה אליו הנפש למקורא דכולא מקור מים חיים וגו’ מה שאין כן האומר אין לי אלא תורה כו’ ועל זה נאמר אותי עזבו מקור מים חיים וגו’.

אותה בחינה נעלית [מקדם] ירדה והצטמצמה עד כדי כך שמהותו ועצמותו של הקב”ה ממש התלבשה בתוך המצוות המעשיות. לכן, ההתעסקות בעשיית המצווה מוכרחת להיות מתוך ביטול ורצון להיכלל עם ה’ באחדות גמורה, ומאותה סיבה אמרו חז”ל ש”כל האומר אין לי אלא תורה, אפילו תורה אין לו” והיינו משום שלימוד תורה בלא לקיים את המצוות מעיד על כך שאינו לומד מתוך ביטול לה’. אם היה בו ביטול הוא גם היה מקיים את מה שהתורה דורשת.

אנוכיות במבט חסידי-

וזהו ראה אנכי נותן פירוש אנכי מי שאנכי דהיינו בחינת אנכי ה’ אלהיך שהוא דבור ראשון של קבלת התורה, נותן לפניכם בבחינת פנים שלכם בחינת ברכה שבשביל שיש בבחינת פנים שלכם בחינת הוי’ כי ישראל עלו במחשבה לזאת תוכלו להמשיך עליכם בחינת ברכה ממקורא דכולא וזהו את הברכה אשר תשמעו אל מצות הוי’ מפני כי מראש מקדם נסוכה, והנה מבואר לעיל שההפרש בין ברכה להודאה שברכה היא בחינת ראייה וזהו ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה, שעל ידי שאנכי נותן לפניכם ברכה על ידי זה ראה בחינת ראייה שהוא בחינת ביטול דחכמה עילאה כו’.

כעת נחזור סוף כל סוף להתבונן בפסוק בו פתחנו “ראה אנכי נותן לפניכם היום את הברכה...”.

“ראה אנכי נותן” – הנתינה היא מהמדרגה הכי נעלית של הקב”ה מבחינת “אנכי”.

“לפניכם היום את הברכה” – הברכה שה’ נותן לעם ישראל ניתנת לפנימיותם (לפניכם מלשון פנימיות), ודווקא משום שבפנימיותם של כל אחד ואחד

מישראל מאיר שם הוי"ה, יכולה להימשך עליהם הברכה מהקב"ה בכבודו ובעצמו על ידי שישמעו אל מצוות ה' [שמאירה בהם בחינת מקדם הנ"ל].

על ידי שאנכי נותן לנו את הברכה אז מתקיים בנו העניין של "ראה", כלומר, מכיוון ש'הברכה' שייכת עם ה'ראיה' (כפי שהוסבר לעיל) הברכה ממשיכה בנו את ה'ראיה' – שעניינה הוא הביטול הגמור שמגיע משורש החכמה ('כוח המשכיל' כדלעיל). כמו שהראיה מאוד מוחשית ונוכחת כך גם הברכה ממשיכה את הביטול לקב"ה בצורה נוכחת ומורגשת.

אז לא נשאר לנו אלא לבקש ולהתפלל שנזכה שגם היום תתקיים בנו ברכת ה' שעל ידה נוכל לחיות את ה' בכל הכוחות!!!

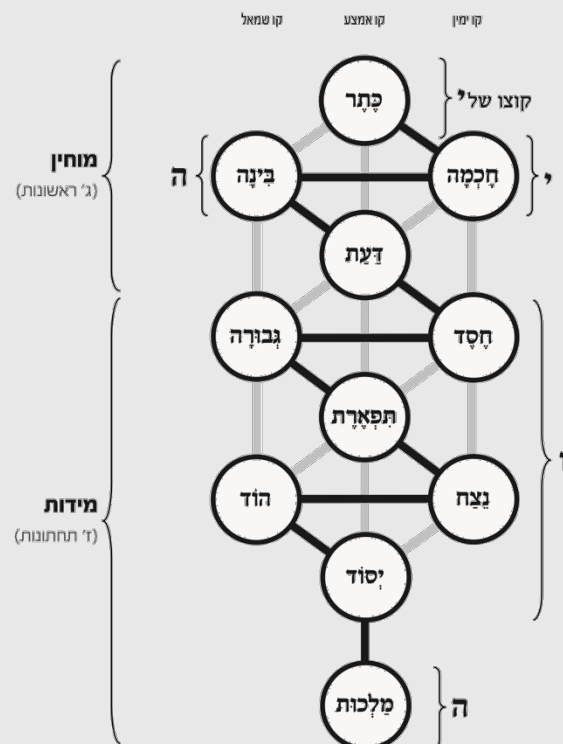
המושג רהשבועי – שם בן ד'

כמעט כל דבר מוסבר בקבלה ובחסידות לפי שם הוי' וארבע אותיותיו. מאיפה זה הגיע בעצם? בחז"ל שם הוי' נקרא הרבה "שם בן ד' [אותיות]" (קדושין עא, א; בבא בתרא קסו, ב; סנהדרין ס, א. ובכ"מ), ומזה הסיקו בקבלה שלארבע אותיות שם הוי' משמעות שונה ואיחוד נצרך. יש בלי סוף ביאורים על המבנה של שם הוי': "הנסתרת (יה) ... והנגלת (וה)" ואיחודן, "ליחדא שם י"ה בו"ה"; על הסדר של האותיות; ים ועומקים של תורה שרק מי שהלכו ברצינות על ה' עד הסוף יכולים היו לגלות. כאן נתייחס רק להקבלת ארבע האותיות לספירות ומשמעותן (וגם נדלג על המדרגה 'קוצו של יו"ד', שמסמלת את העל-מודע שבאדם והופכת לספירה 'כתר'):

האות י הופכת לספירה "חכמה". ספירת החכמה היא כנגד מוח ימין בגוף האדם (ההמיספירה הימנית של המוח), האמונה על אינטואיציה ויצירתיות. האינטואיציה היא כמו זרע השראה, בבחינת נקודת הי' התמציתית. האות ה עילאה הופכת לספירה "בינה". ספירת הבינה היא כנגד מוח שמאל בגוף האדם (ההמיספירה השמאלית של המוח). כוח הבינה אמון על פיתוח שכלי של השראת החכמה, כפי שהאות ה מפתחת את נקודת הי' לריבוי ממדים. שתי הספירות חכמה ובינה נקראות יחדיו ספירות ה"מוחין".

האות ו הופכת-מתפתחת לשש ספירות, הנקראות "חסד", "גבורה" ו"תפארת" (שלישיה ראשית), ו"נצח", "הוד" ו"יסוד" (שלישיה משנית). מכיוון שו' מקבילה לעיקר גוף האדם, ומכיוון שעניינו של המשפיע הוא להוציא לאור את פרטי

המחשבה שבמוחין שמעליו, האות ו מתבטאת בשש ספירות שונות (כערכה המספרי של האות ו). ספציפית, ספירת החסד, שעניינה השפעה ונתינה, מקבילה לזרוע ימין (זרוע הנתינה והקירוב, כמאמר חז"ל "ימין מקרבת"); ספירת הגבורה, שעניינה הצבת גבול ומידה, לזרוע שמאל ("שמאל דוחה"); התפארת הממצעת ביניהם היא הגוף עצמו; ספירות הנצח וההוד – הקשורות, בהתאמה, בנצחון ובניצוח פעילים לעומת הודאה והודיה סבילות – הן כנגד שתי הרגליים; לבסוף, ספירת היסוד, שעניינה ריכוז והשפעה כלפי מטה, מקבילה לאבר ההולדה, אבר הברית (או בגוף האשה, הרחם). שישית ספירות זו מכונה יחדיו ספירות ה"מידות", רמז למידות הלב השונות השוכנות כביכול בתוך הגוף. נמצא כי עיקר החידוש של הספירות על מבנה שם הויה הוא פיתוח רובד ה'גוף' והפיכתו לכפליים מנפח ה'ראש' (פרופורציה הקרובה יותר לזו הפיזיולוגית). האות ה תתאה הופכת לספירה "מלכות". כפי שיה תתאה היא הספירה המקבלת מִזו כר ספירת המלכות מקבלת שפע משש הספירות שמעליה, ובאמצעותו מנהיגה את העולמות התחתונים, שעל כן היא נקראת מלכות. השם "מלכות" מקשר כמובן ספירה זו לספירה הראשונה, "כתר". אכן, על שתי ספירות אלו כתוב "כתר עליון איהו [הוא] כתר מלכות", ו"נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן". במלכות מגיע אור הכתר לתכליתו ומתגלה.

ראה אנכי נותן לפניכם רבי שניאור זלמן מליאדי – לקוטי תורה

א. ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה את הברכה וגו'. הנה אמרו רבותינו ז"ל כל מקום שנאמר היום הוא נצחי ולעולם גם היום הזה, ולהבין זה בכאן וגם מלת לפניכם דהוי ליה לומר לכם.

אך העניין כי הנה יש בכל אחד ואחד מישראל בחינת פנימיות ובחינת חיצוניות, והנה כתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם כי בשעת קבלת התורה נמשך לכל אחד ואחד מישראל בחינת הוי' בבחינת פנים שלהם בכל ניצוץ נשמותיהם וזהו ענין קבלת הדבור אנכי ה' אלקיך פי' שיהיה בחינת שם הוי' מאיר ומתגלה בך כל כך עד שיהא נקרא על שמך להיות אלהיך אלהים שלך.

וביאור ענין זה איך יש בחינת שם הוי' בכל אחד ואחד, הנה אמרו רבותינו ז"ל אפילו רשעים מלאים חרטות שנופלים להם הרהורי תשובה מחמת שאינו רוצה להיות נפרד מהקב"ה והוא בלי טעם ודעת מפני כי בחינה זו היא באה מבחינת חכמה שהיא בחינת ביטול אליו יתברך שלמעלה מן ההשכלה והדעת המושג ונקרא בחינת משכיל על דבר וכתיב משכיל לאיתן אזרחי פירוש משכיל להיות איתן מלשון חיזוק כמו איתן מושבך כי בחינה זו היא בחינה חזקה שנתחזק בכל אחד ואחד מישראל מאד בבחינת קשה עורף כמו שכתוב כי עם קשה עורף הוא וסלחת וגו' כמו שכתוב במקום אחר לפי שהוא רצון פשוט בלי שום טעם ושכל מושג. וגם אותיות איתן משמשות לעתיד לבא (שהן באין בראש התיבה להורות על שימוש הפעולה להבא אפע"ל יפע"ל תפע"ל נפע"ל) כי לעתיד לבא יהיה בחינת חכמה בחינת ביטול הנ"ל בהתגלות בכל אחד ואחד מישראל, מה שאין כן עכשיו הרוח שטות מכסהו שדומה בעיניו שעודנו ביהדותו וזהו האזרחי מלשון אזרח הארץ שיש בכל אחד ואחד בחינה זו מאז מעולם כי ישראל עלו במחשבה במקורא דכולא, ובחינה זו היא בחינת יו"ד של שם הוי' ברוך הוא.

ובחינת ה"א עילאה היא בחינת בינה רחובות הנהר שיש לה אורך ורוחב כו' דהיינו ענין התבוננות בגדולת ה' כל חד לפום שיעורא דיליה איך

הוא בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד וכולא קמיה כלא חשיב ממש.

וב' בחינת אלו צריכין להיות תמיד אצל האדם בעבודת ה' בלי פירוד כי על ב' בחינות אלו איתא בזהר שהן תריין ריעין דלא מתפרשין לכן צריך להיות גם באדם כך דהיינו להתבונן ולהעמיק שכלו ובינתו באורך ורוחב כפי אשר יד שכלו ורוח בינתו מגעת וליבטל אליו ולדבקה בו במסירת נפש ממש בבחינת חכמה שלמעלה מטעם ודעת המושג שאם לא יהיה לו בחינת ביטול הנ"ל אזי אפילו אם יתבונן בגדולת ה' בהרחבה כפי כחו ויוליד מזה אהבה ויראה לא יהיה להם קיום אמיתי ויפול ממדרגתו ח"ו, כי החכמה תחיה בעליה פירוש בעליה דתרגום בעל מרא ורבון דהיינו אפילו מה שיש לו בחינת ממשלה על הארה מבחינה זו כי ההתבוננות בגדולת ה' בהרחבה ובעומק יש לה מעלה יתירה על בחינת ביטול שמבחינת חכמה הנ"ל, לפי שאין מחשבה תפיסא ביה כי אם הארה כל שהוא מבחינת חכמה אבל ההתבוננות הרי המחשבה תפיסא בכולא ואף על פי כן הנה החכמה תחיה ונקרא נקודה בהיכליה שהנקודה מחיה את ההיכל שאם אין נקודה אין ההיכל משמש כלום וגם אם יהיה לו בחינת נקודה זו אם אין היכל אינו כלום ולפיכך צריך להיות שתיהן כאחד והם תריין ריעין דלא מתפרשין למטה כמו למעלה:

ב. ובחינת וא"ו של שם הוי' הוא בחינת נחל איתן שמבחינת איתן הנ"ל יורד בחינת נחל בחינת המשכה למטה למקום מדות שבלב שנחלקין לשש בחינות והוא בחינת וא"ו להפכם לקדושה ואחר כך לבחינת ה' אחרונה בחינת מחשבה דבור ומעשה שהם כנגד ג' קוין שבה' אחרונה והוא בחינת תורה שבע"פ מלכות פה קרינן לה וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה.

וענין בחינת אלו הנרמזים בשם הוי' הוא ענין קבלת התורה בדבור אנכי הוי' אלהיך וזהו שאמרו רבותינו ז"ל גבי עובר בבטן אמו נר דלוק על ראשו ומלמדין אותו כל התורה כולה. נר דלוק הוא בחינת יו"ד שבשם הוי' ומלמדין אותו כל התורה הוא בחינת ה"א אחרונה שבשם לומר לך שכל העניין מבחינות אלו שבשם הוי"ה מיו"ד עד ה"א אחרונה מלמדין

אותו כדי להיות לו אחר לידתו וצאתו לאוויר העולם יותר בנקל תפיסת וקליטת הבחינות האלו במוחו ולבו ולצאת מהעלם אל הגילוי:

ג. אך אמרו רבותינו ז"ל שבזמן הגלות אין השם שלם כו' והיינו שאותיות ו"ה הם מפורדים מאותיות י"ה. והעניין בעבודת ה' הוא שאף על פי שמתבונן ומעמיק בגדולת ה' ומעמיק דעתו בבחינת בטול אליו יתברך בבחינה שלמעלה מהדעת עם כל זה אינן פועלים להיות נמשך בלב להפך המדות אהבה ויראה בהתגלות הלב ברשפי אש ותשוקה לה' לבדו והיינו בסיבת הגלות שמלוכש בתאוות ועניינים גשמיים ועל זה נאמר ומלתם את ערלת לבבכם וגו'.

וביאור העניין כי הנה כתיב ומל ה' אלוקיך את לבבך, וצריך להבין דמשמע שבחינת מילה זו יהיה מאת ה' לבדו והרי נאמר ומלתם וגו' אך העניין כי בחינת הערלה החופפת על הלב דהיינו בחינת תאוות ועניינים גשמיים המונעים ומפסיקים בין שם י"ה לו"ה שלא יהיה התגלות האהבה אין הדבר תלוי אלא בתשובה כאמור עונותיכם מבדילים וגו' וכתיב "ונרגן מפריד אלוף" כו' אך בעניין התגלות עצמיות האהבה יש ב' בחינות בחינת חיצוניות הלב ובחינת פנימיות נקודת הלב דהיינו שיתגלה אהבתו כל כך עד שתהיה בחינת ביטול לגמרי ולא יהיה הרגש האהבה מפני שהיא נקודה עצמיות מעומקא דליבא כמו שכתוב במקום אחר המשל מענין אדם אם נוגע אל תוך פנימיות נקודת לבו שלו מעצמותו ומהותו ושכל חייו תלויין בזה, וזו הבחינה היא מבחינת נחל איתן המשמשות לעתיד שלעתיד לבא כתיב אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו' והביאך וגו' והיטבך והרבך מאבותיך שתהיה בעילוי אחר עילוי במדרגה גבוה מאד אפי' יותר מהאבות כמו שכתוב כי הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד ירום מאברהם וכו' ואז כתיב ומל ה' אלהיך את לבבך ערלת לבבך לא כתיב אלא לבבך דהיינו שכל בחינת חיצוניות הלב ימול לצאת מן ההעלם אל הגילוי בחינת פנימיות נקודת הלב הנ"ל.

ד. וזהו שאנו מתפללים יהא שמיא רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך כי בזמן הגלות אין השם שלם כו' ולזאת אנו אומרים יהי שם י"ה רבא שיגדל בחינת שם י"ה דהיינו ההתבוננות בגדולת השם והביטול אליו יתברך עד שיהיה יתברך בחינת ברכה והמשכה למקום המידות

להפכם לקדושה מעומק נקודת פנימיות הלב וכידוע, וכמו שכתוב במקום אחר ענין ההפרש שבין ברכה להודאה כי ברכה הוא בחינת ראייה בחינת ביטול הנ"ל ואח"כ יתפשט יותר לעלם דהיינו העלם אחד ולעלמי העלם ב' עלמא העלם ג' דהיינו בחינת ג' לבושים מחשבה דבור ומעשה שאפילו בבחינת מעשה שהוא העלם ולבוש השלישי החיצון מכולם יאיר שם י"ה שיהיו כולם לה' לבדו ובטלים אליו דהיינו ע"י מחשבות ודבורי התורה ומעשה המצות.

כי הנה מראש מקדם נסוכה סוף מעשה במחשבה תחילה פירוש מראש היינו מראשית כל השתלשלות העולמות ומקדם היינו קודם למראש שהוא יתברך אינו בגדר עלמין כלל ואתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר כו' בלי שום שינוי כמו שכתוב אני ה' לא שניתי וגו' כי הוא למעלה מבחינת עולמות מבחינת ממלא ומבחינת סובב כל עלמין כי ממלא וסובב שייך לומר בגדר ובחינת עולמות אבל במהותו ועצמותו לא שייך לומר לא בחינת ממלא ולא בחינת סובב ועל זה אמרו רבותינו ז"ל מה לפניך מה לאחר כו'.

והנה בחינה זו ירדה ונשתלשלה ונתלבשה במעשה המצות אשר לזאת גם במעשה המצות יש בחינת ביטול הנ"ל וצריך בעסק התורה והמצות שתכלה אליו הנפש למקורא דכולא מקור מים חיים וגו' מה שאין כן האומר אין לי אלא תורה כו' ועל זה נאמר אותי עזבו מקור מים חיים וגו'.

וזהו ראה אנכי נותן פירוש אנכי מי שאנכי דהיינו בחינת אנכי ה' אלהיך שהוא דבור ראשון של קבלת התורה, נותן לפניכם בבחינת פנים שלכם בחינת ברכה שבשביל שיש בבחינת פנים שלכם בחינת הוי' כי ישראל עלו במחשבה לזאת תוכלו להמשיך עליכם בחינת ברכה ממקורא דכולא וזהו את הברכה אשר תשמעו אל מצות הוי' מפני כי מראש מקדם נסוכה, והנה מבואר לעיל שההפרש בין ברכה להודאה שברכה היא בחינת ראייה וזהו ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה, שעל ידי שאנכי נותן לפניכם ברכה על ידי זה ראה בחינת ראייה שהוא בחינת ביטול דחכמה עילאה כו'.

נקודה לאחשה

- הלו, אני מדבר עם טכנאי מזגנים?
עשיתי את כל ההוראות שכתובות בחוברת שלכם, ובכל זאת המזגן
עושה רעש של מיקסר ממוצע...
- אח יקר! אתה צריך להזמין אותי להתקין אצלך את המזגן בבית...

- הלו, אני מדבר עם ה' יתברך?
עשיתי את כל ההוראות שכתובות בספרים שלך, ובכל זאת אני נראה
כמו איזה תפו"א ממוצע...
- בני חביבי! אתה צריך לשוב אלי ולהזמין אותי לשכון בתוך ליבר...

בעצם, ה' יתברך ברוב רחמיו גורם לנו לפעמים להרגיש שאיננו מצליחים
לעבוד אותו, שלמרות כל המאמצים שהשקענו - נחלנו כישלון חרוץ, שאיך שלא
נעבוד אין לזה סיכוי חוץ מפתח אחד - להרים עיניים לשמים ולשוב עם כל הלב
אליו יתברך.

כשפתאום קולטים שכל ההסתר פנים היה רק כדי שנעצור לרגע משטף
החיים כדי ליצור עם ה' קשר אמיתי, כנה, פשוט וחי.

שנזכה לשוב אל ה' בימי התשובה הממששים ובאים.